

วารสารอิเล็กทรอนิกส์
ทางการศึกษา

OJED, Vol.10, No. 2, 2015, pp.589-601

OJED

An Online Journal
of Education

<http://www.edu.chula.ac.th/ojed>

ความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านหมี่วิทยา

THE PRIORITY NEEDS TO ACADEMIC ADMINISTRATION OF BANMIWITTAYA SCHOOL

นางสาวอัจฉระพรรณ ทองสันต์*

Artcharapan Thongsan

ดร.วลัยพร ศิริภิรมย์**

Walaiporn Siripiom, Ph.D.

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา วัตถุประสงค์ในการวิจัยครั้งนี้ คือ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านหมี่วิทยา 2) เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านหมี่วิทยา ประชากรในการวิจัย ได้แก่ ครูในโรงเรียนบ้านหมี่วิทยา จำนวน 75 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาคิดเป็นร้อยละ 89.33 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าดัชนีความต้องการจำเป็น PNI_{Modified}

ผลการวิจัย พบว่า 1) สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านหมี่วิทยา ในภาพรวมและรายด้านส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านหมี่วิทยา ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นเดียวกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ด้านการพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 2) ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านหมี่วิทยา พบว่า ด้านที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุด คือ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ตามลำดับ

*นิสิตมหาบัณฑิตสาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

E-mail Address: mynameis_ple@hotmail.com

**อาจารย์ประจำสาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

E-mail Address: walaiporn52@yahoo.com

ISSN1905-4491

Abstract

This research was conducted using a descriptive research method. The objectives of this research were 1) to study the actual state and the desirable state of academic administration of Banmiwittaya School. 2) to study the priority needs of academic administration of Banmiwittaya School. The population of this study consisted of 75 Banmiwittaya School's teachers. The research instrument used in this study was the 5 level rating scaled questionnaire, 89.33% of questionnaires were returned. The data was analyzed by frequency distribution, percentage, mean, standard deviation, and PNI_{Modified}.

The finding indicate that 1) The actual state of academic administration of Banmiwittaya School in term of the overall and most of characteristic were practiced at a high level. Considering each characteristic, it was found that the highest mean score is Developing the Internal Quality Assurance System. The desirable state of academic administration of Banmiwittaya School in term of the overall and each characteristic was practiced at a highest level. Considering each characteristic, it was found that the highest mean score is Developing the application of educational media and technology for education. 2) The priority needs of academic administration of Banmiwittaya School found that the index of the highest index needs research for developing the quality of education, followed by developing the application of educational media and technology for education and developing the curriculum, respectively.

คำสำคัญ: ความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการ/ การบริหารงานวิชาการ/ โรงเรียนบ้านหมี่วิทยา

KEYWORDS: THE PRIORITY NEEDS TO ACADEMIC ADMINISTRATION / ACADEMIC ADMINISTRATION/ BANMIWITTAYA SCHOOL

บทนำ

การศึกษาเป็นองค์ประกอบพื้นฐานในการพัฒนาบุคคล สังคมและประเทศชาติ เป็นกระบวนการพัฒนาให้สามารถดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข ดังนั้นในแต่ละยุคสมัยการจัดการศึกษาต้องจัดให้สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่มีการพัฒนาอย่างรวดเร็ว การจัดการศึกษาในยุคปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้คู่คุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข โดยการให้มีการประกันโอกาสทางการศึกษาแก่คนไทยทุกคนให้ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปี และการกระจายอำนาจบริหารและการจัดการศึกษาในด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป ด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการได้โดยอิสระคล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่นและการมีส่วนร่วมจาก ผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ด้านวิชาการ ซึ่งถือว่าเป็นหัวใจสำคัญและเป็นงานหลักของการบริหารและการจัดการในสถานศึกษาที่ผู้บริหารควรให้ความสำคัญและให้เวลามากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ smith และคณะ (อ้างถึงใน ปรียาพร วงศ์อนุตโรจน์, 2545) พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนให้ความสำคัญต่อการบริหารงานวิชาการเป็นอันดับแรก คิดเป็น ร้อยละ 40 ของงานบริหารโรงเรียนทั้งหมด และสอดคล้องกับ ปรียาพร วงศ์อนุตโรจน์ (2545) ที่ได้กล่าวว่า งานวิชาการเป็นงานหลักของการบริหารสถานศึกษา มาตรฐานและคุณภาพของสถานศึกษาจะพิจารณาได้จากผลงานทางวิชาการ การที่ผู้บริหารได้ตระหนักและรับรู้ถึงปัญหาที่เกิดขึ้นก็จะสามารถแก้ไขและปรับปรุงพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนต่อไป

โรงเรียนบ้านหมี่วิทยา เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดลพบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 เปิดสอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย ที่ให้ความสำคัญกับงานวิชาการเป็นหลักในการบริหารสถานศึกษา เห็นได้จากการได้รับการคัดเลือกให้เป็นโรงเรียนต้นแบบโรงเรียนในฝันตามโครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝัน ได้รับรางวัลโรงเรียนพระราชทานโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ผู้บริหาร ครูและบุคลากรโรงเรียนบ้านหมี่วิทยา มีความมุ่งมั่นตั้งใจในการบริหารและการจัดการเรียนรู้ มีความเสียสละและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเพื่อให้เกิดการพัฒนาในด้านต่างๆ อย่างรวดเร็วและเหมาะสมกับผู้เรียนมากที่สุด และได้รับการคัดเลือกจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 ในการเป็นตัวแทนการแข่งขันและได้รับรางวัลต่างๆ มากมาย อาทิ รางวัลเหรียญทองระดับประเทศ กิจกรรมการแข่งขันการแสดงทางวิทยาศาสตร์และการแข่งขันศาสตร์คณิตในชีวิตประจำวันจากงานศิลปหัตถกรรมนักเรียนระดับชาติ ครั้งที่ 64 และหากพิจารณาจากการรายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านหมี่วิทยา ปีการศึกษา 2555 พบว่า กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ($\bar{x} = 43.67$) และกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ($\bar{x} = 59.85$) มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5 (ศิลปะ $\bar{x} = 43.26$ สุขศึกษาและพลศึกษา $\bar{x} = 58.93$) และระดับประเทศ (ศิลปะ $\bar{x} = 43.31$ สุขศึกษาและพลศึกษา $\bar{x} = 58.30$)

อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาการรายงานผลการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนบ้านหมี่วิทยา พบว่า มีตัวบ่งชี้ที่ระดับดีขึ้น 10 ตัวบ่งชี้ จาก 12 ตัวบ่งชี้ โดยการประเมินในภาพรวมอยู่ในระดับคุณภาพ ดี เมื่อพิจารณารายตัวบ่งชี้พบว่า ได้รับการประเมินให้อยู่ในระดับคุณภาพ ดีมาก 6 ตัวบ่งชี้ อยู่ในระดับคุณภาพ ดี 4 ตัวบ่งชี้ อยู่ในระดับคุณภาพ พอใช้ 1 ตัวบ่งชี้ และอยู่ในระดับคุณภาพ ต้องปรับปรุง 1 ตัวบ่งชี้ ซึ่งได้แก่ ตัวบ่งชี้ที่ 5 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ซึ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสะท้อนถึงคุณภาพการศึกษา คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนจะดีหรือไม่ ย่อมขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพในการบริหารงานวิชาการเนื่องจากงานวิชาการถือเป็นงานหลักและเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนโดยตรง หากโรงเรียนมีการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพแล้วจะส่งผลให้การจัดการศึกษาบรรลุเป้าหมายและตรงตามมาตรฐานที่ระบุไว้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านหมี่วิทยา ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่อง แนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านหมี่วิทยา เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปพัฒนาเป็นแนวทางในการบริหารงานวิชาการอย่างมีประสิทธิภาพ เพิ่มผลการประเมินคุณภาพภายนอกให้อยู่ในระดับดีขึ้นในทุกตัวบ่งชี้ และเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ตรงตามมาตรฐานและพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนอย่างมีคุณภาพให้กับนักเรียนต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านหมี่วิทยา
2. เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านหมี่วิทยา

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูโรงเรียนบ้านหมี่วิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 75 คน โดยเก็บข้อมูลจากประชากรทั้งหมด

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านหมีวิทยา แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านหมีวิทยามีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ โดยอาศัยการสังเคราะห์ข้อบ่งชี้และภารกิจงานวิชาการตามที่กำหนดในกฎกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการกำหนดเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 เป็นหลัก โดยแบ่งข้อบ่งชี้การบริหารงานวิชาการทั้งหมด 7 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา (Developing the curriculum) 2) ด้านการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา (Instructional management) 3) ด้านการนิเทศการศึกษา (Educational supervision) 4) ด้านการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา (Measurement and Evaluation) 5) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา (research for developing the quality of education) 6) ด้านการพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา (Developing the application of educational media and technology for education) และ 7) ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (Developing the Internal Quality Assurance System)

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ
2. สร้างแบบสอบถามโดยกำหนดประเด็นให้ครอบคลุมขอบเขตของกรอบแนวคิดการวิจัย จัดทำตารางวิเคราะห์แบบสอบถาม จากนั้นนำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบและแก้ไข
3. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อพิจารณาตรวจสอบความตรง ความถูกต้องและความครอบคลุมของเนื้อหา โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามเชิงปฏิบัติการ (IOC) ข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป จึงจะถือว่าข้อคำถามนั้นผ่านเกณฑ์ จากผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC รายข้อ พบว่า ทุกข้อมีค่าอยู่ในช่วง 0.50 – 1.00 ซึ่งจำแนกตามค่าคะแนน ได้ดังนี้ ค่า IOC = 1.00 จำนวน 49 ข้อและค่า IOC = 0.67 จำนวน 2 ข้อ
4. นำแบบสอบถามที่ผู้เชี่ยวชาญได้ตรวจสอบแล้ว นำมาปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาและจัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการส่งและเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง โดยส่งแบบสอบถามไปทั้งสิ้น 75 ฉบับ ได้แบบสอบถามที่ครบถ้วนสมบูรณ์กลับคืนมาทั้งสิ้น 67 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 89.33 ของแบบสอบถามทั้งหมด เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม โดยใช้สถิติบรรยาย ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยนำข้อมูลที่ได้นำมาแจกแจงความถี่ (Frequency Distribution) และค่าร้อยละ (Percentage)

2. วิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านหมี่วิทยา โดยนำข้อมูลที่ได้มาหาค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3. จัดลำดับความต้องการจำเป็นของขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ โดยใช้สูตร Modified Priority Needs Index (PNI_{Modified}) ที่ได้ปรับปรุงจาก Priority Needs Index (PNI) (นงลักษณ์ วิรัชชัย และ สุวิมล ว่องวานิช อ้างถึงใน สุวิมล ว่องวานิช, 2548)

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย ส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี มีอายุ 50 ปีขึ้นไป มีประสบการณ์ทางวิชาชีพ 31 ปีขึ้นไปและเป็นครูที่สังกัดในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี

2. สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ ของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านหมี่วิทยา และลำดับความต้องการจำเป็น

สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านหมี่วิทยาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านหมี่วิทยาในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ด้านการพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านหมี่วิทยาในภาพรวม พบว่า ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา เป็นด้านที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด และด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เป็นด้านที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน มีรายละเอียดดังนี้

2.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านหมี่วิทยาในด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันสูงที่สุดคือ โรงเรียนมีการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้มีความหลากหลาย เหมาะสมกับผู้เรียน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันต่ำที่สุดคือ โรงเรียนมีการจัดทำมาตรฐานการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ที่สนองความต้องการของชุมชนและท้องถิ่นอย่างชัดเจนโดยความร่วมมือของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านหมี่วิทยาในด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์สูงที่สุดคือ โรงเรียนมีการจัดทำมาตรฐานการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ที่สนองความต้องการของชุมชนและท้องถิ่นอย่างชัดเจนโดยความร่วมมือของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ต่ำที่สุดคือ โรงเรียนมีการจัดทำมาตรฐานการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้รายปีและรายภาคสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551

ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านหมี่วิทยาในด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา พบว่า ข้อที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุด คือ โรงเรียนมีการจัดทำมาตรฐานการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ที่สนองความต้องการของชุมชนและท้องถิ่นอย่างชัดเจนโดยความร่วมมือ

ของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง และข้อที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุดคือ โรงเรียนมีการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้มีความหลากหลาย เหมาะสมกับผู้เรียน

2.2 ด้านการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา

สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านหมี่วิทยาในด้านการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันสูงที่สุดคือ โรงเรียนส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนที่เน้นการฝึกทักษะกระบวนการคิดเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ อย่างมีเหตุผล ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันต่ำที่สุดคือ โรงเรียนส่งเสริมให้ครูจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับความต้องการ และความถนัดของผู้เรียน

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านหมี่วิทยาในด้านการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์สูงที่สุดคือ โรงเรียนส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนที่เน้นการฝึกทักษะกระบวนการคิดเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ อย่างมีเหตุผล ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ต่ำที่สุดคือ โรงเรียนส่งเสริมให้ครูจัดทำและพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ตามสาระและหน่วยการเรียนรู้ที่เน้นการศึกษาผู้เรียนเป็นรายบุคคล

ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านหมี่วิทยาในด้านการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา พบว่า ข้อที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุด คือ โรงเรียนส่งเสริมให้ครูจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับความต้องการ และความถนัดของผู้เรียน และข้อที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด คือ โรงเรียนส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนที่เน้นการฝึกทักษะกระบวนการคิดเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ อย่างมีเหตุผล

2.3 ด้านการนิเทศการศึกษา

สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านหมี่วิทยาในด้านการนิเทศการศึกษาอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันสูงที่สุดคือ โรงเรียนสนับสนุนให้ครูมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์ เพื่อนำมาปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนการสอน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันต่ำที่สุดคือ โรงเรียนมีการติดตามและประเมินผลการนิเทศภายในโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านหมี่วิทยาในด้านการนิเทศการศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์สูงที่สุดคือ โรงเรียนกำหนดวิธีการและระยะเวลาในการนิเทศการเรียนการสอนอย่างชัดเจน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ต่ำที่สุดคือ โรงเรียนมีการนิเทศการเรียนการสอนแก่ครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ ด้วยวิธีการที่หลากหลาย

ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านหมี่วิทยาในด้านการนิเทศการศึกษา พบว่า ข้อที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุดคือ โรงเรียนมีการติดตามและประเมินผลการนิเทศภายในโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง และข้อที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด คือ โรงเรียนสนับสนุนให้ครูมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์ เพื่อนำมาปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนการสอน

2.4 ด้านการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา

สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านหมี่วิทยาในด้านการวัดและประเมินผลของสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันสูงที่สุดคือ โรงเรียนสนับสนุนให้ครูวัดผลการเรียนรู้ของผู้เรียนให้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และสาระการเรียนรู้ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันต่ำที่สุดคือ โรงเรียนส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านหมี่วิทยาในด้านการวัดและประเมินผลของสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมากที่สุด เช่นเดียวกัน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์สูงที่สุดคือ โรงเรียนมีการปรับปรุงระเบียบการวัดและประเมินผลการเรียนให้มีความเหมาะสมกับสภาพการณ์ปัจจุบัน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ต่ำที่สุดคือ โรงเรียนส่งเสริมให้ครูสามารถสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลที่หลากหลายและได้มาตรฐาน

ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านหมี่วิทยาในด้านการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา พบว่า ข้อที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุดคือ โรงเรียนมีการฝึกอบรมให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจในการออกแบบเครื่องมือวัดและประเมินผลตามแนวทางที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด และข้อที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุดซึ่งประกอบด้วยสองข้อตรงกันคือ โรงเรียนเน้นการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้และโรงเรียนสนับสนุนให้ครูวัดผลการเรียนรู้ของผู้เรียนให้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และสาระการเรียนรู้

2.5 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านหมี่วิทยาในด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษายู่ในระดับปานกลาง ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันสูงที่สุดคือ โรงเรียนส่งเสริมให้ครูแลกเปลี่ยนเรียนรู้การทำวิจัยในชั้นเรียนกับเพื่อนครูอย่างต่อเนื่อง ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันต่ำที่สุดคือ โรงเรียนมีการประสานความร่วมมือ สร้างเครือข่ายในการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษากับโรงเรียนและหน่วยงานอื่นๆ

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านหมี่วิทยาในด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษายู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์สูงที่สุดคือ โรงเรียนสนับสนุนให้ครูเผยแพร่ผลงานวิจัยในการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้กับโรงเรียนและหน่วยงานอื่นๆ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ต่ำที่สุดคือ โรงเรียนมีการประสานความร่วมมือ สร้างเครือข่ายในการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษากับโรงเรียนและหน่วยงานอื่นๆ

ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านหมี่วิทยาในด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา พบว่า ข้อที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุดคือ โรงเรียนส่งเสริมให้ครูพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัยเป็นฐาน และข้อที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุดคือ โรงเรียนส่งเสริมให้ครูแลกเปลี่ยนเรียนรู้การทำวิจัยในชั้นเรียนกับเพื่อนครูอย่างต่อเนื่อง

2.6 ด้านการพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านหมี่วิทยาในด้านการพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันสูงที่สุดคือ โรงเรียนมีการจัดตั้งหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศภายในโรงเรียน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันต่ำที่สุดคือ โรงเรียนกำกับ ติดตามการใช้สื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านหมี่วิทยาในด้านการพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์สูงที่สุดคือ โรงเรียนจัดให้มีสื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียนเพื่อใช้ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ต่ำที่สุดคือ โรงเรียนกำกับ ติดตามการใช้สื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านหมี่วิทยาในด้านการพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา พบว่า ข้อที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุดซึ่งประกอบด้วยสองข้อตรงกันคือ โรงเรียนพัฒนาครูในการผลิตและพัฒนาสื่อที่เหมาะสมในการจัดการเรียนการสอนตามศักยภาพของผู้เรียนและโรงเรียนกำกับ ติดตามการใช้สื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง และข้อที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด คือ โรงเรียนมีการจัดตั้งหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศภายในโรงเรียน

2.7 ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านหมี่วิทยาในด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันสูงที่สุดคือ โรงเรียนมีการประเมินผลการดำเนินงานและการพัฒนาสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่กำหนด ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันต่ำที่สุดคือ โรงเรียนมีการวางแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษา

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านหมี่วิทยาในด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์สูงที่สุดคือ โรงเรียนมีการประเมินผลการดำเนินงานและการพัฒนาสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่กำหนด ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ต่ำที่สุดคือ โรงเรียนมีการแต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาจากหน่วยงานต้นสังกัด

ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านหมี่วิทยาในด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา พบว่า ข้อที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุดคือ โรงเรียนมีการวางแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษา และข้อที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุดคือ โรงเรียนมีการแต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาจากหน่วยงานต้นสังกัด

อภิปรายผล

การวิจัยในครั้งนี้ได้ค้นพบเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านหมี่วิทยา และลำดับความต้องการจำเป็น ซึ่งผู้วิจัยนำมาอภิปรายผลได้ ดังนี้

สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านหมี่วิทยา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหาร ได้ให้ความสำคัญกับการบริหารงานวิชาการ ซึ่งถือว่าเป็นงานหลักและเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ เนื่องจากการบริหารงานวิชาการเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนซึ่งมีความเกี่ยวข้องโดยตรงต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน สอดคล้องกับ ปรียาพร วงศ์อนุตโรจน์ (2545) ที่ให้งานวิชาการเป็นงานหลักของการบริหารสถานศึกษา ไม่ว่าสถานศึกษาจะเป็นประเภทใด มาตรฐานและคุณภาพของสถานศึกษาได้จากผลงานด้านวิชาการ ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้ สอดคล้องกับ กุณศิริ พิภูลเกษม (2551) ที่ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นครปฐม เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากและสอดคล้องกับ นิลวรรณ วัฒนา (2556) ที่ได้ศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา จังหวัดชลบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มี

ค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันสูงที่สุดคือ ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา อาจเนื่องมาจากผู้บริหาร ได้ให้ความสำคัญกับการประเมินผลการดำเนินงานและการพัฒนาสถานศึกษาให้ตรงตามมาตรฐานที่กำหนด มีการแต่งตั้งคณะกรรมการ การวางแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศ เพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างครบถ้วน และเพื่อเป็นการตอบสนองเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 48 ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านหมีวิทยา ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์สูงที่สุดคือ ด้านการพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา แสดงให้เห็นว่า บุคลากรในโรงเรียนต้องการให้โรงเรียนพัฒนาระบบสารสนเทศให้สามารถรองรับต่อการใช้งานในปัจจุบัน เพื่อช่วยให้ครูสามารถพัฒนาสื่อเทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและเหมาะสมตามศักยภาพของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับ จุฑารัตน์ ใบบุญ (2550) ที่เสนอว่า โรงเรียนควรส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูและนักเรียนใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตในการจัดการเรียนการสอน และควรจัดหาคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์คอมพิวเตอร์และระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตให้เหมาะสม เพียงพอต่อการเรียนการสอน เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการเรียนของนักเรียน

เมื่อพิจารณาถึงค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI_{Modified}) ของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านหมีวิทยา พบว่า ด้านที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุด คือ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา อาจเนื่องมาจาก การวิจัยสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์กับผู้เรียนโดยตรง บุคลากรในโรงเรียนจึงเห็นถึงความสำคัญของการทำวิจัยและนำผลการวิจัยไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนและการแก้ปัญหาเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับ พิมพ์พันธุ์ เตชะคุปต์ และคณะ (2544) ที่กล่าวว่า การวิจัยในชั้นเรียนนั้น สามารถนำผลการวิจัยมาพัฒนาการเรียนการสอนเพื่อให้การเรียนการสอนบรรลุจุดประสงค์ของหลักสูตร เพื่อแก้ปัญหการเรียนการสอนและพัฒนาคุณลักษณะบางประการของนักเรียน

เมื่อพิจารณาผลการวิจัยเป็นรายด้าน ผู้วิจัยขออภิปรายผลในด้านที่มีความต้องการจำเป็นสูงที่สุด 3 อันดับแรก เรียงลำดับ ดังนี้

1. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านหมีวิทยาในด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับ ยุพา เวียงกมล อัดโดดดร (2554) ที่ศึกษา สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืน ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา พบว่า มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน ทั้งนี้ยังพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันต่ำที่สุดคือ โรงเรียนมีการประสานความร่วมมือ สร้างเครือข่ายในการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพศึกษากับโรงเรียนและหน่วยงานอื่นๆ อาจเนื่องมาจาก โรงเรียนขาดการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นในการจัดอบรมให้ความรู้แก่ครูในการทำวิจัย ขาดการสร้างเครือข่ายกับหน่วยงานอื่นๆ เพื่อใช้เป็นเวทีในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลงานวิจัย และนำผลการวิจัยมาใช้ในการแก้ปัญหาและพัฒนาคุณภาพผู้เรียนได้อย่างเหมาะสม

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านหมี่วิทยาในด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมากที่สุดเช่นเดียวกัน โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์สูงสุดคือ โรงเรียนสนับสนุนให้ครูเผยแพร่ผลงานวิจัยในการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้กับโรงเรียนและหน่วยงานอื่นๆ แสดงให้เห็นว่า บุคลากรมีความต้องการให้โรงเรียนประสานความร่วมมือในการเผยแพร่ผลงานวิจัยทั้งภายในโรงเรียนและหน่วยงานอื่น เพื่อเปิดโอกาสให้ครูได้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลงานวิจัยและนำผลการวิจัยมาช่วยในการแก้ปัญหาและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับ ลำไพ เถลิง (2549) ที่เสนอว่า ควรมีการเผยแพร่ข้อมูลด้านงานวิจัยกับหน่วยงานอื่น เพื่อเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการแก้ปัญหการจัดการเรียนการสอนรูปแบบใหม่ๆ และนำมาประยุกต์ใช้ได้กับผู้เรียนในชั้นเรียนให้เกิดประโยชน์อย่างแท้จริง

ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านหมี่วิทยาในด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา พบว่า ข้อที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ โรงเรียนส่งเสริมให้ครูพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัยเป็นฐาน อาจเนื่องมาจากเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 24 ที่เน้นการทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ โดยระบุว่า “ส่งเสริมสนับสนุนให้สามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอน และแหล่งวิทยาการประเภทต่างๆ” และมาตรา 30 ที่ระบุว่า “ให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา” บุคลากรในโรงเรียนจึงมีความต้องการให้โรงเรียนส่งเสริมและจูงใจให้ครูจัดกระบวนการเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการวิจัยเป็นฐาน รวมทั้ง กำกับ ติดตาม การนำผลการวิจัยของครูมาใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนให้ตรงตามมาตรฐานกำหนด

2. ด้านการพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านหมี่วิทยา ด้านการพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน อาจเนื่องมาจาก โรงเรียนสนับสนุนให้ครูนำเทคโนโลยีมาช่วยในการจัดการเรียนการสอน มีการจัดสรรงบประมาณในการจัดหาสื่อและเทคโนโลยีที่ทันสมัย เพียงพอต่อผู้เรียนในการค้นคว้าและแสวงหาความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเอง ส่งผลให้ครูสามารถนำสื่อและเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับ อัจฉรา ยุทธมนตรี (2554) ที่ศึกษา การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนขนาดใหญ่ในกรุงเทพมหานครที่ผ่านการประเมินระดับดีมาก พบว่า การพัฒนาสื่อและใช้เทคโนโลยีในการสอน อยู่ในระดับมาก มีการพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีที่มีความหลากหลายเหมาะสมและเพียงพอ ให้ครูอาจารย์ได้เลือกพัฒนาและใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างได้ผล และสอดคล้องกับ วสันต์ ปรีดานันต์ (2553) ที่ศึกษา การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดเทศบาลเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม พบว่า การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาอยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกัน

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านหมี่วิทยา ด้านการพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์สูงสุดคือ โรงเรียนจัดให้มีสื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียนเพื่อใช้ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ แสดงให้เห็นว่า บุคลากรในโรงเรียนมีความต้องการให้โรงเรียนสนับสนุนการนำเทคโนโลยีมาช่วยในการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นและส่งเสริมการพัฒนาครูในการผลิตและพัฒนาสื่อการเรียนการ

สอนที่มีประสิทธิภาพและมีความเหมาะสมต่อการจัดการเรียนการสอนตามศักยภาพของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ที่ให้ความสำคัญกับสื่อการเรียนรู้ จึงได้กำหนดแนวทางการศึกษาว่า ให้สถานศึกษาส่งเสริม สนับสนุนผู้สอนในการจัดสื่อต่างๆ เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ จัดการเรียนรู้ ทั้งนี้ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการสอน

ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านหมีวิทยาในด้านการพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา พบว่า ข้อที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุดซึ่งมีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นตรงกัน คือ โรงเรียนพัฒนาครูในการผลิตและพัฒนาสื่อที่เหมาะสมในการจัดการเรียนการสอนตามศักยภาพของผู้เรียน และโรงเรียนกำกับติดตามการใช้สื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง และเป็นข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันต่ำที่สุดอีกด้วย แสดงให้เห็นว่า บุคลากรในโรงเรียนมีความต้องการให้โรงเรียนส่งเสริมการพัฒนาครูให้มีทักษะความสามารถในการสร้างและพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีที่เหมาะสมต่อการจัดการเรียนการสอน รวมทั้งกำกับ ติดตาม และประเมินผลการใช้สื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ได้สื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัยและสามารถนำมาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับ จุฑารัตน์ ใจบุญ (2550) ที่เสนอว่า โรงเรียนควรส่งเสริมให้มีการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถ มีทักษะการใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตที่เหมาะสมกับคุณภาพและประสิทธิภาพพร้อมกับประเมินการใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตเพื่อการศึกษาให้มีการใช้ที่คุ้มค่าและเหมาะสมกับกระบวนการเรียนรู้

3. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านหมีวิทยา ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันสูงที่สุดคือ โรงเรียนมีการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้มีความหลากหลายเหมาะสมกับผู้เรียน ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับ เหมือนฝัน จันทรประสิทธิ์ (2556) ที่ศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร พบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนให้ความสำคัญกับการแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก เป้าประสงค์ของโรงเรียนที่ต้องการให้โรงเรียนมีหลักสูตรสถานศึกษาเทียบเคียงมาตรฐานสากล จึงได้ให้ความสำคัญกับกระบวนการดำเนินงานเกี่ยวกับหลักสูตรตั้งแต่การแต่งตั้งคณะกรรมการหลักสูตร การวิเคราะห์ การจัดทำมาตรฐานการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 รวมถึงมีการประเมินผลการใช้หลักสูตรเพื่อนำผลที่ได้ไปปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางและหลักสูตรสถานศึกษา

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านหมีวิทยา ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์สูงสุดคือ โรงเรียนมีการจัดทำมาตรฐานการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ที่สนองความต้องการของชุมชนและท้องถิ่นอย่างชัดเจนโดยความร่วมมือของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง อาจเนื่องมาจาก หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 เป็นหลักสูตรที่กำหนดขึ้นเพื่อใช้เป็นมาตรฐานในการพัฒนาผู้เรียนทุกคนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน บุคลากรในโรงเรียนจึงให้ความสำคัญกับการจัดทำมาตรฐานการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ของหลักสูตรสถานศึกษาให้มีความสมบูรณ์ตรงตามความต้องการของชุมชนและท้องถิ่นให้มากที่สุด สอดคล้องกับ วสันต์

ปรีดานันต์ (2553) ที่เสนอว่า การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา สถานศึกษาควรมีคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรเพื่อร่วมกันวางแผนโดยเปิดโอกาสให้ชุมชนและท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ประกอบกับการเชิญวิทยากรมาอบรมเชิงปฏิบัติการให้กับคณะครูในการออกแบบการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพและมีการประเมินผลการใช้หลักสูตรเป็นระบบอย่างต่อเนื่อง

ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนบ้านหมีวิทยาในด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา พบว่า ข้อที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุด ได้แก่ โรงเรียนมีการจัดทำมาตรฐานการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ที่สนองความต้องการของชุมชนและท้องถิ่นอย่างชัดเจนโดยความร่วมมือของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง อาจเนื่องมาจากเจตนารมณ์ของ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ที่มุ่งเน้นการกระจายอำนาจทางการศึกษาให้ท้องถิ่นและสถานศึกษาได้มีบทบาทและมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น บุคลากรในโรงเรียนจึงต้องการที่จะให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ ตรงตามความต้องการของชุมชนและท้องถิ่นมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผู้บริหารโรงเรียนควรสร้างความตระหนักให้ครูเห็นถึงความสำคัญและจำเป็นของการทำวิจัย เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนตลอดจนมีความรู้ความเข้าใจพื้นฐานสามารถมองเห็นแนวทางในการทำวิจัยและนำผลการวิจัยไปใช้ในการปรับปรุงงานของตนได้อย่างเหมาะสม

สืบเนื่องมาจากผลการวิจัยพบว่า การจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านหมีวิทยา ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษามีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงเป็นลำดับที่หนึ่ง โดยข้อที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุดคือ โรงเรียนส่งเสริมให้ครูพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัยเป็นฐาน

1.2 ผู้บริหารโรงเรียนควรพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีที่มีความหลากหลายเหมาะสมและเพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ สนับสนุนสื่อบริการภายในโรงเรียน ตลอดจนส่งเสริมให้ครูมีความรู้ มีทักษะในการใช้และผลิตสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีอย่างถูกต้อง

สืบเนื่องมาจากผลการวิจัยพบว่า การจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านหมีวิทยา ด้านการพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงเป็นลำดับที่สอง โดยข้อที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุดคือ โรงเรียนพัฒนาครูในการผลิตและพัฒนาสื่อที่เหมาะสมในการจัดการเรียนการสอนตามศักยภาพของผู้เรียน

2. ข้อเสนอแนะในการทำการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโดยใช้การวิจัยเป็นฐาน

สืบเนื่องจากผลการวิจัยพบว่า การจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านหมีวิทยา ด้านที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงเป็นลำดับที่หนึ่งคือ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยข้อที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุดคือ โรงเรียนส่งเสริมให้ครูพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัยเป็นฐาน

2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาคุณภาพสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา

สืบเนื่องจากผลการวิจัยพบว่า การจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านหมีวิทยา ด้านที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงเป็นลำดับที่สองคือ ด้านการพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยข้อที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุดคือ โรงเรียนพัฒนาครูในการผลิตและพัฒนาสื่อที่เหมาะสมในการจัดการเรียนการสอนตามศักยภาพของผู้เรียน

2.3 ควรมีการศึกษาความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5 เพื่อนำมาพัฒนาเป็นแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5 ต่อไป

สืบเนื่องจากกลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้เป็นครูในโรงเรียนบ้านหมีวิทยา เท่านั้น

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กุลทรี พิกุลแกม. (2551). *การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน* สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา).
- ภาควิชาการบริหารการศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- จุฑารัตน์ ใจบุญ. (2550). *การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการบริหารวิชาการ โรงเรียนประถมศึกษา* สังกัดเขตพื้นที่การศึกษารังสิต เขต 2 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา).
- ภาควิชาการบริหารการศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- นิลวรรณ วัฒนา. (2556). *สภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก* สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดชลบุรี (สารนิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา).
- สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2545). *การบริหารงานวิชาการ*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์พิมพ์ดี.
- พิมพ์พันธุ์ เดชะคุปต์ และคณะ. (2544). *วิจัยในชั้นเรียน: หลักการสู่การปฏิบัติ*. กรุงเทพมหานคร: เดอะมาสเตอร์กรุ๊ป แมเนจเม้นท์.
- เหมือนฝัน จันทรประสิทธิ์. (2556). *การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนระดับประถมศึกษา* สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากทม. กรุงเทพมหานคร. *วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา*, 8, 1838-1848.
- สืบค้นจาก www.edu.chula.ac.th/ojed
- ยุพา เวียงมกล อัดโดดตร. (2556). *กลยุทธ์การบริหารวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืน*. *วารสารครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*, 41, 38-47.
- ลำไผ่ เนืองพลี. (2549). *สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนดาราสมุทร จังหวัดฉะเชิงเทรา* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา). ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- วสันต์ ปรีดานันต์. (2553). *การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน* สังกัดเทศบาลเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา).
- ภาควิชาการบริหารการศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2548). *การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อัจฉรา ยุทธมนตรี. (2554). *การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนขนาดใหญ่ในกรุงเทพมหานครที่ผ่านการประเมินระดับดีมาก* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา). สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ภาควิชานโยบาย และการจัดการความเป็นผู้นำทางการศึกษา. คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.